

РЕШЕНИЕ

№ 23247

гр. София, 10.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в
публично заседание на 18.05.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова, като разгледа дело номер **4158** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба с вх. № 9730/20.03.2026 г. по описа на Административен съд София-град, подадена от Е. В., [дата на раждане], гражданин на Република М., срещу отказ за издаване на виза от 10.03.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Консулство на Република България – [населено място], Република М., обективизиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Твърди, че са допуснати съществени процесуални нарушения. Не била проведена съгласувателна процедура с дирекция „Миграция“ – МВР. Отказът бил издаден в противоречие с материалния закон, като не било установено съществуването на фактическите основания. Не била посочена коя е от хипотезите на чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ е нарушена. Сочи се нарушение на принципа на съразмерност, като не било съобразено, че жалбоподателят е женен за българска гражданка, живееща на територията на Република България. В този смисъл било нарушено и правото на личен и семеен живот по чл. 8 ЕКЗПЧОС. Нарушено било правото на свобода на лицето, не било съобразено, че същото има осигурено жилище и средства. Акцентира, че сключеният граждански брак не е фиктивен и че между съпрузите съществувал реален семеен живот, като те страдали от принудителна раздяла. Моли за отмяна на отказа и връщане на преписката за ново произнасяне по подаденото заявление.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Е. В., нередовно призован, не се явява. Чрез процесуалния си представител се сочи, че няма пречки за даване ход на делото, поддържа се

жалбата и се моли същата да бъде уважена. Моли за отмяна на отказа и присъждане на адвокатски хонорар.

Ответникът завеждащ „Консулска служба“ в Консулство на Република България – [населено място], Република М., редовно призван, не се явява, не се представлява и не изразява становище по жалбата.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител и не представя заключение.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 28.11.2025 г. е подадено от Е. В., [дата на раждане], гражданин на Република М., заявление за издаване на виза. Представени са удостоверение за сключен граждански брак с лицето В. И. В. на 29.01.2025 г., декларация за адрес – [населено място],[жк], вх. Б, ет. 6, ап. 32, и други.

На 10.03.2026 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване от завеждащ „Консулска служба“ в Консулство на Република България – [населено място], Република М., е обективизиран отказ за издаване на виза. Основанието за отказа е чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ – има данни, че през последните 5 години е нарушил граничния, паспортно-визовия, валутния или митническият режим на Република България. От извършените проверки е установено, че през 2023 г. е пребивавал в Република България за по-голям срок от допустимия. За превишаване на срока на е имал издавана виза или разрешение за пребиваване. С това е нарушил паспортно-визовия режим на Република България.

Приети са като писмени доказателства: писмо от заместник-председателя на ДАНС от 04.05.2026 г., видно от което е извършена една съгласувателна процедура и е изразено отрицателно становище на основание чл. 10, ал. 1, т. 26 ЗЧРБ, а при повторното съгласуване становище не било изразявано; становище от 26.01.2026 г. на началника на отдел „Миграция“ – СДВР относно нарушаване на паспортно-визовия режим от жалбоподателя и други.

Изслушани са свидетелските показания на съпругата на жалбоподателя В. И. В., които съдът кредитира като обективно дадени, отчитайки евентуалната заинтересованост на свидетеля. За някои от сочените от свидетеля факти не се съдържат писмени доказателства в кориците на делото – относно подаването на заявление за работна виза, професията на жалбоподателя и образувано производство пред Агенция по заетостта, а за други - като това кога точно отново е дошъл в България, липсва съответствие с данните от становището на началника на отдел „Миграция“ – СДВР.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е в срок срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от КЗПЧОС права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от КЗПЧОС е основателно, е въпрос по съществото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл определения на IV отд. на ВАС по

адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /заповеди на министъра на външните работи и на посланика в Посолството на Република България в К./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 10 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че през последните 5 години е нарушил граничния, паспортно-визовия, валутния или митническия режим на Република България.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят е нарушил паспортно-визовия на Република България. Твърди се единствено, че през 2023 г. Е. В. е пребивавал в Република България за по-голям срок от допустимия, като не е имал издавана виза или разрешение за пребиваване. Не е посочено обаче кога лицето е влязло на територията на Република България и кога е излязло от нея, съответно не е уточнено колко е допустимият срок на пребиваване, след изтичането на който ако то продължава да бъде територията на Република България, всъщност извършва нарушение. Не е цитирана и приложимата правна уредба, уреждаща допустимия срок на пребиваване. За да е налице неизпълнение на задължение или неспазване на забрана, което да бъде квалифицирано като нарушение по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 10, предл. второ ЗЧРБ, то е от значение неговото ясно и точно описание, кога и къде и при какво обстоятелства лицето е проявили противоправното си поведение. От значение е не само описанието на нарушението от обективна страна, но и изясняване на субективните елементи – налице ли е виновно поведение на лицето, имало ли е други фактори, които са повлияли върху волята му да не напусне страната в предвидения срок, вкл. и осъществили ли са се смекчаващи обстоятелства.

Административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Съгласно все още актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение... като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим обаче не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. За първи път, спазвайки принципа за служебното начало по чл. 9 АПК, съдът е събрал доказателства за изясняване на спорните факти по делото, вкл. и като е приел становището на началника на отдел „Миграция“ –

СДВР от 26.01.2026 г., като липсват данни, че именно то като адресирано до директора на дирекция „Миграция“ – МВР, всъщност е било съобразено при разглеждането на заявлението на жалбоподателя за издаване на виза от административния орган. Недопустимо е осъществилата се фактическа обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществениите, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановения отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК. Неясната фактическа обстановка води до невъзможност за съда да извърши дължимата преценка спазен ли е при издаването на отказа материалният закон и издаден ли е отказът в съответствие с целта му.

На трето място, в случая не се спори, че е доказана връзката между В. И. В. и Е. В., която връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза. Органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанието за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът. Именно тук обаче следва да бъде отбелязано, че така дадените указания по

тълкуването и прилагането на закона задължават органа да се съобрази с тях, но не определят резултата от произнасянето му.

Разноски:

С оглед изхода от спора на основание чл. 143, ал. 1 АПК в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени претендираните разноски за адвокатско възнаграждение, а именно – платената сума в размер на 350 евро, представляваща част от уговорено с договор за правна защита и съдействие адвокатско възнаграждение. Разноските следва да бъдат заплатени от Министерство на външните работи – юридическото лице, в структурата на което е органът, издател на оспорения в настоящото съдебно производство акт, по аргумент от § 1, т. 6 ДР АПК.

Така мотивиран, Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза от 10.03.2026 г. на завеждащ „Консулска служба“ в Консулство на Република България – [населено място], Република М., обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване, по заявление от 28.11.2025 г., подадено от Е. В., [дата на раждане], гражданин на Република М..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 28.11.2025 г., подадено от Е. В., [дата на раждане], гражданин на Република М., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в едномесечен срок от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

ОСЪЖДА Министерството на външните работи да заплати на Е. В., [дата на раждане], гражданин на Република М., сумата в размер на 350 евро, представляваща направените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: